

УДК 371.134+372+004

О. П. Муковіз

ДИНАМІКА ГОТОВНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ДО ТЬЮТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВНЗ ІІІ – ІV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

© Муковіз О. П., 2015
<http://orcid.org/0000-0001-9262-9209>
<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.19003>

У статті проаналізовано динаміку готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ ІІІ – ІV рівнів акредитації. Описано педагогічний експеримент, який проходив на факультеті початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини в процесі якого запроваджено відповідну технологію та експериментально перевірено її ефективність.

Ключові слова: *готовність викладачів, тьюторська діяльність, дистанційне навчання.*

Муковоз А. П. Динамика готовности преподавателей к тьюторской деятельности в вузах III – IV уровней аккредитации

В статье проанализирована динамика готовности преподавателей к тьюторской деятельности в вузах III – IV уровней аккредитации. Описан педагогический эксперимент, который проводился на факультете начального образования Уманского государственного педагогического университета имени Павла Тычины в процессе которого введена соответствующая технология и экспериментально проверена ее эффективность.

Ключевые слова: *готовность преподавателей, тьюторская деятельность, дистанционное обучение.*

Mukoviz O. The State of Lecturers' Readiness to Tutor Activity in Higher Educational Institutions of III – IV Accreditation Levels.

The article analyzed the dynamics of readiness of lecturers to tutor activity in higher education institutions of III – IV accreditation levels during the pedagogical experiment. Motivational-value, operative and cognitive components that represent the structure of the lecturers' readiness to tutor are characterized. Four levels of readiness are defined: low, medium, acceptable and high.

Detailed description of the pedagogical experiment is given. In total, 50 lecturers of the Primary Education Faculty of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University took part in the experiment. The main research methods were observation, questioning and conversation. The technology of training of distance learning tutors (organizers) of higher education institutions of III – IV accreditation levels was put into practice. Its effectiveness was experimentally tested.

The pedagogical experiment proved the efficacy of the suggested technology and showed that the overwhelming majority of the teachers have risen to a higher level of readiness to tutor activity. According to the results of statistical processing of the participants questionnaires a significant increase of all parameters of level indicators that were measured is stated.

The study of lecturers' readiness to tutor activity in higher education institutions of III – IV accreditation levels makes it possible to provide distance learning in the system of continuing education for primary school teachers.

Key words: *lecturers' readiness, tutor activity, distance learning.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економічних відносин процеси модернізації вищої освіти в Україні здійснюються в напрямі світової інтеграції, глобалізації, демократизації та гуманізації. Сучасне інформаційне суспільство всебічно розвиненої країни вимагає від вищих навчальних закладів підготовки фахівців, здатних організовувати освітню діяльність на відстані.

Необхідність упровадження сучасних інформаційних технологій в освіту зумовлена тим, що в сучасних умовах викладачеві потрібно займатися самоосвітою упродовж усього життя, тому з'явилася нова можливість вчитися безперервно. Неперервна освіта значною мірою пов'язана із технологіями ДН, тобто з реалізацією інтернет-технологій, а вони, в свою чергу, відкривають великі можливості для ефективного здійснення особистісно орієнтованого навчання. Тому особливо актуальною стає проблема готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Аналіз основних досліджень та публікацій засвідчив, що проблема готовності викладачів до дистанційного навчання студентів у закладах освіти завжди була в полі зору О. О. Андрєєва, Н. В. Жевакіної, В. В. Олійника, Є. С. Полат, С. А. Калашнікової, Г. О. Козлакової, Г. М. Кравцова, В. М. Кухаренка, П. В. Стефаненка, В. І. Солдаткіна, Ж. В. Таланової, Б. І. Шуневича та ін. Проте недостатньо науково обґрунтованими залишаються вимоги до викладача-тьютора (організатора) ДН в системі неперервної освіти вчителів початкової школи.

Мета статті – проаналізувати динаміку готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації в умовах педагогічного експерименту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні викладачі ВНЗ є фахівцями з високим рівнем сформованої професійної готовності, тому у підготовчій роботі з ними було актуалізовано мотиваційно-ціннісний (ставлення до діяльності й особистісні цілі), когнітивний (знання) та операційний (уміння й навички) показники готовності до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Мотиваційно-ціннісний компонент. Позитивне ставлення викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації, що сприяє ефективному використанню технологій дистанційного навчання (ДН) у професійній діяльності, найближчі цілі – розв’язання тих навчальних завдань, які пропонуються з метою розвитку окремих якостей особистості. Якщо викладач усвідомлює найближчі та віддалені цілі підготовки до використання технологій ДН у професійній діяльності, то це свідчить про сформованість у нього мотиваційного компонента готовності. Усвідомлений мотив спонукає фахівця прагнути до самоосвіти, самовдосконалення й використання технологій ДН при вирішенні професійних завдань.

Мотивація викладачів до тьюторської діяльності – це, насамперед, пізнавальна мотивація, що є основою активного навчання, активності тих, хто навчається, каталізатором процесу навчання та сприяє пошуку нових ідей використання технологій ДН, оволодінню новими знаннями, вміннями й навичками. У цьому проявляється зв’язок мотиваційного з когнітивним та операційним компонентами готовності.

Когнітивний компонент готовності – наявність професійних знань викладача, які складаються з психолого-педагогічних, методичних та проблем ДН. Психолого-педагогічні знання включають знання особливостей застосування технологій ДН у професійній діяльності педагога. Методичні знання – це знання про загальні способи та методики організації навчально-виховного процесу з використанням технологій ДН. Знання з технології ДН складають знання із програмного та апаратного забезпечення технологій ДН. Когнітивний компонент характеризує обсяг знань та інноваційний стиль мислення. Виділимо професійні **знання**, якими повинен володіти викладач при тьюторській діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації у структурі когнітивного компоненту: 1) сучасні підходи до застосування технологій ДН в освітній діяльності; 2) види діяльності учасників навчального процесу в умовах

ДН; 3) програмне забезпечення для діагностики, контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів; 4) теоретичні основ ДН; 5) особливості проектування дистанційних курсів; 6) психолого-педагогічні аспекти використання ДН; 7) застосування технологій ДН у ВНЗ; 8) програмне та апаратне забезпечення з ДН; 9) організація та здійснення ДН у ВНЗ; 10) технологія організації ДН у ВНЗ; 11) можливості технологій ДН для спілкування, організації взаємодії, спільної діяльності; 12) правила електронного листування та спілкування; 13) можливості технологій ДН у реалізації нестандартних занять; 14) можливості технологій ДН у підготовці та проведенні олімпіад та конкурсів.

Операційний компонент відображає практичну готовність викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації. Це організація практичної навчально-пізнавальної діяльності тих, хто навчається, з опанування змісту освіти. Цей компонент є одним із головних складових дидактичного процесу, його можна визначити як процесуальний, методичний [2, с. 233]. Процесуальність цього компонента відображається у формах підготовки викладача до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації. Виділимо комплекс *умінь та навичок*, пов'язаних із використанням технологій ДН у професійній діяльності: 1) здійснювати пошук шляхів підвищення якості навчальних занять із використанням технологій ДН; 2) використовувати універсальні та спеціальні технології ДН; 3) проектувати дистанційні курси; 4) планувати діяльність суб'єктів освітнього процесу з використанням технологій ДН; 5) інтегрувати у ДН мультимедійні технології, спеціальне апаратне та програмне забезпечення; 6) розробляти навчальні ресурси, засоби оцінювання навчальних досягнень студентів за допомогою технологій ДН; 7) організовувати власну діяльність та діяльність студентів під час ДН; 8) здійснювати діагностику, контроль діяльності студентів та оцінювати їхні навчальні досягнення; 9) здійснювати організацію та модерацію електронного спілкування в індивідуальній, парній та груповій діяльності студентів засобами ДН; 10) встановлювати взаємовідношення між суб'єктами освітнього процесу засобами ДН; 11) вести дослідницьку діяльність, використовуючи засоби ДН; 12) створювати (знаходити) власні оригінальні підходи до використання ДН; 13) ставити перед собою професійні завдання та творчо їх вирішувати, використовуючи технології ДН.

Отже, мотиваційно-ціннісний, когнітивний та операційний компоненти разом репрезентують структуру готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Наступним кроком нашого дослідження було визначення рівнів готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Низький рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації. Слабке володіння технологіями ДН при створенні дистанційних курсів; відсутність умінь інтегрувати у ДН мультимедійну техніку. Викладач з низьким рівнем готовності не вміє проектувати, створювати засоби оцінювання навчальних досягнень студентів та обробляти результати.

Отже, цей рівень готовності мають викладачі зі слабкими знаннями, уміннями та навичками в сфері ДН, які не прагнуть оволодіти ними та не здатні оцінити переваги, що надає ДН. Планування власної професійної діяльності відбувається за зразком застосування традиційних форм та методів наочності, спілкування, організації навчального процесу у ВНЗ.

Середній рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації характеризується такими ознаками: викладачі не завжди усвідомлюють мету, завдання та особливості ДН; позитивно ставляться до ДН, але надають перевагу традиційним формам та методам організації навчального процесу у ВНЗ; активно опановують запропоновані технології ДН, але не прагнуть до самовдосконалення і до самостійного оволодіння іншими технологіями ДН; виявляють активний інтерес до аналізу ДН, але їхні знання із психолого-педагогічних аспектів впровадження ДН у навчальному процесі ВНЗ є неповними або неточними.

Отже, викладачі з цим рівнем готовності ДН застосовують епізодично. Вони мають достатні знання з професійних, психолого-педагогічних, методичних дисциплін та дисциплін інформативного спрямування, але недооцінюють цифрові освітні ресурси, зазнають труднощів при проектуванні навчального процесу та не завжди здатні скорегувати власну діяльність в умовах конкретної навчальної ситуації.

Достатній рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації визначаємо як здатність чітко усвідомлювати

необхідність та доцільність застосування певних технологій ДН у будь-якій сфері педагогічної діяльності.

До ознак цього рівня належать уміння планувати власну діяльність та діяльність студентів в умовах ДН; уміння бачити допущені помилки й недоліки, проте їх корекція потребує допомоги з боку фахівця. Викладачі адекватно оцінюють свою готовність, але не можуть удосконалювати.

Викладачі з цим рівнем готовності добре усвідомлюють мету та завдання ДН, необхідність оволодіння спеціальними знаннями з ДН та спеціальними прийомами діяльності в умовах ДН, мають достатньо впевнені навички роботи з технологіями ДН, критично ставляться до власних можливостей та здібностей, прагнуть до неперервної освіти засобами ДН.

Високий рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації свідчить про яскраво виражене позитивне ставлення до ДН; усвідомлення значущості, необхідності ДН у педагогічній діяльності; глибоке розуміння важливої ролі інформаційної компетенції в подальшій професійній діяльності; спрямованість мотивації на самовдосконалення в галузі ДН.

Ознаками цього рівня готовності є вміння чітко формулювати мету педагогічної діяльності; планувати власну діяльність та діяльність студентів в умовах ДН; уміння планувати і навички створювати і використовувати різноманітні інформаційні освітні ресурси в межах своєї предметної галузі (презентації, навчальні програми, моделі, засоби оцінювання навчальних досягнень та діагностики); використовувати можливості локальних і глобальних мереж для організації педагогічного спілкування, проектної, індивідуальної, парної, групової діяльності й комунікації студентів; здатність до саморефлексії, до аналізу й адекватного оцінювання власної діяльності в умовах ДН, до оперативної корекції в умовах конкретної навчальної ситуації, до самостійного пошуку шляхів удосконалення цієї діяльності.

Отже, викладачі з цим рівнем готовності мають стійку потребу та чітко виражену мотивацію до використання технологій ДН у педагогічній діяльності; достатні фундаментальні знання у сфері ДН, психолого-педагогічній методичні знання, що використовують у професійній діяльності; сформовану систему вмінь і навичок практичного, методичного та професійного використання

технологій ДН, творчий характер професійної діяльності в умовах ДН; здатність до самоаналізу, прогнозування, самовдосконалення та самоосвіти.

Для визначення стану готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації було проведено констатувальний експеримент. Усього в експерименті взяли участь 50 викладачів факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Основними методами на цьому етапі дослідження були спостереження, анкетування та бесіда. Валідність анкетування визначалася відповідністю змісту запитань меті дослідження.

Анкета складалася із 16 питань, які респонденти оцінювали балами: повністю погоджуюся – 3, частково погоджуюся – 2, частково не погоджуюся – 1 та повністю не погоджуюся – 0.

Анкета для виявлення стану готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації

1. Я хотів би дистанційно підвищити свою кваліфікацію.
2. Я вважаю дистанційне навчання ефективним для неперервної освіти вчителів початкової школи.
3. Я хотів би використовувати елементи дистанційного навчання в навчальному процесі ВНЗ.
4. Я готовий здійснювати дистанційного навчання у неперервній освіті вчителів початкової школи.
5. Я знаю історію та теорію дистанційного навчання.
6. Я ознайомлений із Положенням про дистанційне навчання.
7. Я ознайомлений із Положенням про атестацію електронного навчального курсу на рівні ВНЗ та МОН України.
8. Я орієнтуюся в програмному та апаратному забезпеченні технологій дистанційного навчання.
9. Я вмію спілкуватися на відстані (синхронно й асинхронно) та підтримувати зв'язок регулярно і постійно.
10. Я вмію використовувати різні форми та методи організації дистанційного навчання в навчальному процесі ВНЗ.
11. Я вмію працювати в інформаційно-освітньому середовищі УДПУ (<http://dls.udpu.org.ua>).
12. Я вмію проектувати дистанційні навчальні курси.

13. Я можу надати онлайн-допомогу при вивченні дистанційного курсу.

14. Я можу створити позитивний емоційний фон між суб'єктами дистанційного навчання.

15. Я вмію використовувати різні форми контролю при засвоєнні дистанційного курсу.

16. Я можу здійснювати індивідуальний підхід до студента під час дистанційного навчання.

Для перевірки результатів опитування та подальшого статистичного аналізу кожній відповіді на питання було присвоєно бальний кваліметричний показник (див. табл. 1).

Таблиця 1.

Еталонні кваліметричні показники рівня сформованості готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації

№ питання анкети	Компонент готовності викладача до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації	Низький рівень (бали)	Середній рівень (бали)	Достатній рівень (бали)	Високий рівень (бали)
1 – 4	Мотиваційно-ціннісний	до 2	3 – 6	6 – 9	9 – 12
5 – 8	Когнітивний	до 3	3 – 6	6 – 9	9 – 12
9 – 16	Операційний	до 5	5 – 11	12 – 18	19 – 24
Загальна кількість балів відповідно до рівня на одну особу		до 10	11 – 23	24 – 36	37 – 48

Статистичні результати опитування були підсумовані з урахуванням кількості питань, максимально можливої кількості балів, отриманих за відповідь на питання, та суми балів відповідно до рівня сформованості компонента готовності, якій оцінювався.

Таблиця 1 допомогла кількісно виміряти показники рівнів сформованості відповідних компонентів готовності до тьюторської діяльності.

Маючи кваліметричні показники виявлених рівнів компонентів готовності (мотиваційно-ціннісного, когнітивного та операційного) викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації, ми співвіднесли суми отриманих балів у відповідну складову готовності із загальною кількістю набраних балів та перевели у відсотки. Потім результати порівняли з метою виявлення складових, які потребуватимуть більшої уваги. Аналіз стану

готовності викладачів до тьюторської діяльності за рівнями сформованості компонентів наведений у таблиці 2.

Дані таблиці 2 показують перевагу мотиваційно-ціннісного компонента готовності викладачів до тьюторської діяльності порівняно з іншими компонентами. Це пояснюється тим, що бажання працювати по-сучасному у викладачів є, але відсутні знання, вміння та навички, необхідні для реалізації цього бажання. Саме на розвиток цих компонентів готовності викладачів до тьюторської діяльності була спрямована подальша робота.

Таблиця 2.

Стан готовності викладачів до тьюторської діяльності за рівнями сформованості компонентів (констатувальний зріз)

Компонент готовності	Рівні готовності, у %			
	Низький	Середній	Достатній	Високий
Мотиваційно-ціннісний	64	24	10	2
Когнітивний	74	18	6	2
Операційний	70	20	8	2

Загальний рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації було визначено як середнє арифметичне всіх критеріїв за формулою:

$$R = (S_n + S_c + S_d + S_v) / 3 \quad (1)$$

де S_n – середня сума низького рівня, S_c – середня сума середнього рівня, S_d – середня сума достатнього рівня та S_v – середня сума високого рівня готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Зведені експериментальні дані подано на рис. 1.

Якісний аналіз даних констатувального експерименту дозволяє зробити висновки про причини отриманих результатів: 1) відсутність теоретичних знань із проблеми ДН; 2) індиферентне ставлення викладачів до організації ДН; 3) відсутність комплексу методичних рекомендацій із проблеми організації ДН; 4) неусвідомленість викладачами мети та завдання ДН.

Тому технологія підготовки викладачів-тьюторів (організаторів) ДН ВНЗ III – IV рівнів акредитації була спрямована на організацію ДН у системі неперервної освіти вчителів початкової школи.

Рис. 1. Загальна характеристика рівнів готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації (констатувальний зріз, у %)

Підготовка кваліфікованих викладачів здійснювалася з 20 січня по 20 червня 2014 р. у ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України. Тут підвищували кваліфікацію 134 викладачі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, 50 з яких – наша експериментальна група (викладають на факультеті початкової освіти).

Технологію підготовки викладачів-тьюторів (організаторів) ДН ВНЗ III – IV рівнів акредитації детально описано в публікації [1].

На завершальному етапі підвищення кваліфікації всі викладачі отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації за категорією «Викладачі-тьютори (організатори) ДН ВНЗ III – IV рівнів акредитації», що дозволяє їм організувати ДН у системі неперервної освіти вчителів початкової школи.

Проте для впевненості у висновках варто перевірити результати формульованого етапу експерименту за змінами в рівнях сформованості мотиваційно-ціннісного, когнітивного та операційного компонентів готовності викладачів до тьюторської діяльності. Цю перевірку можна здійснити на основі кваліметричних показників до питань нашої анкети. За відповідями на питання анкети учасників формульованого етапу експерименту була підрахована набрана ними кількість балів. Результати цієї роботи з експериментальною групою відображено в таблиці 3.

Таблиця 3.**Стан готовності викладачів до тьюторської діяльності за рівнями сформованості компонентів (підсумковий зріз)**

Компонент готовності	Рівні готовності, у %			
	Низький	Середній	Достатній	Високий
Мотиваційно-ціннісний	16	54	18	12
Когнітивний	18	40	30	12
Операційний	18	42	30	10

Результати педагогічного експерименту показали, що за мотиваційно-ціннісним показником готовності майже у всіх викладачів у позитивну сторону змінилося ставлення до проблеми організації ДН у ВНЗ III – IV рівнів акредитації та організації неперервної освіти. Відповідно за когнітивним показником готовності у викладачів сформувалися стійкі знання з теорії ДН, використання і розробки технологій ДН у роботі зі студентами та організації неперервної освіти. За операційним показником готовності, для відповідної функціональної компетентності сформовані необхідні вміння і навички розробки та впровадження технологій ДН.

Дані таблиці 3 показують перевагу середнього та достатнього рівня готовності викладачів до тьюторської діяльності за всіма визначеними компонентами, що підтверджує ефективність упровадження технології підготовки викладачів-тьюторів (організаторів) дистанційного навчання ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Загальний рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації був вирахований як середнє арифметичне всіх критеріїв за формулою 1. Було визначено кінцевий стан сформованості готовності викладачів до тьюторської діяльності. Узагальнені результати експерименту представлені на рис. 2.

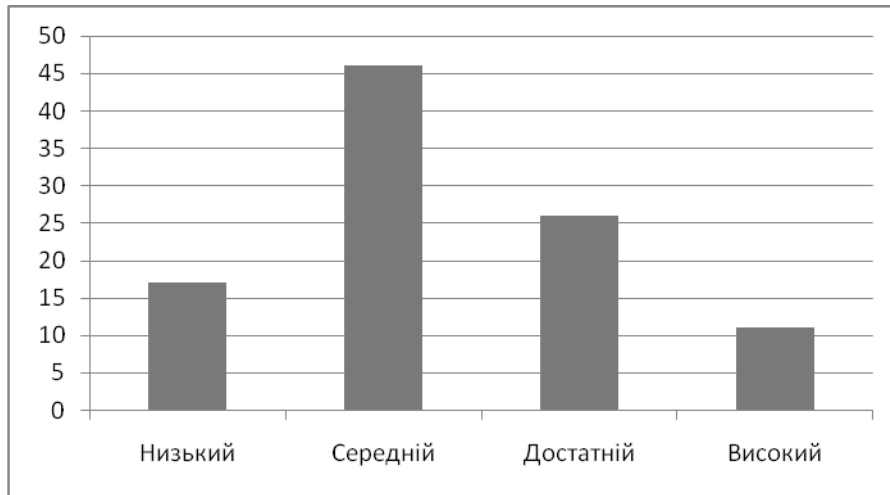

Рис. 2. Загальний рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації (підсумковий зріз, у %)

Отже, статистично підтверджено дієвість запропонованої технології, за допомогою якої можна формувати мотиваційно-ціннісну, когнітивну та операційну складові готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Для повноти статистичного аналізу порівнюємо отримані результати за компонентами готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації констатувального та підсумкового зрізів після формувального етапу експерименту. Результати цієї роботи відображено в таблиці 4.

Таблиця 4.

Стан готовності викладачів до тьюторської діяльності за рівнями сформованості компонентів (до і після формувального експерименту)

Компонент готовності	Рівні готовності у %							
	Низький		Середній		Достатній		Високий	
	до	після	до	після	до	після	до	після
Мотиваційно-ціннісний	64	16	24	54	10	18	2	12
Когнітивний	74	18	18	40	6	30	2	12
Операційний	70	18	20	42	8	30	2	10

Про ефективність технології підготовки викладачів-тьюторів (організаторів) ДН ВНЗ III-IV рівнів акредитації свідчить коефіцієнт ефективності, який було вираховано за формулою:

$$K = R_{\text{після}}/R_{\text{до}}, \quad (2)$$

де $R_{\text{після}}$ – середній, достатній та високий показник готовності викладачів до тьюторської діяльності після експерименту (у %);

$R_{\text{до}}$ – середній, достатній та високий показник готовності викладачів до тьюторської діяльності до експерименту (у %).

Про ефективність запропонованої технології можна говорити в тому випадку, коли $K > 1$.

У нашому дослідженні $K = 84 / 36 \approx 2,33$ (мотиваційно-ціннісний компонент готовності);

$K = 82 / 26 \approx 3,15$ (когнітивний);

$K = 82 / 30 \approx 2,73$ (операційний).

Дані свідчать про ефективність запропонованої нами моделі використання технології підготовки викладачів-тьюторів (організаторів) ДН ВНЗ III – IV рівнів акредитації.

Для остаточного статистичного підтвердження результативності експерименту необхідно порівняти загальний рівень готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації на початку та по завершенню формувального етапу експерименту. Результати цієї роботи відображено на рис. 3.

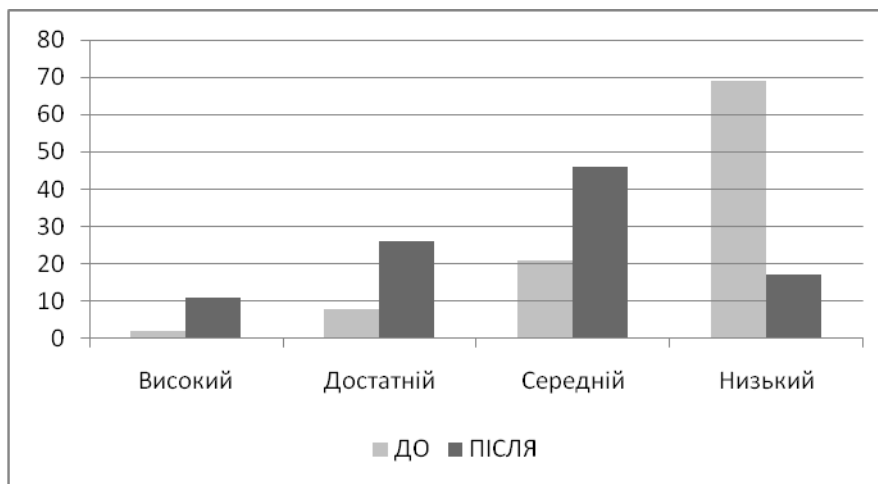

Рис. 3. Загальна характеристика рівнів готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації (до і після формувального експерименту, у %)

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, педагогічний експеримент засвідчив дієвість запропонованої технології підготовки викладачів-тьюторів (організаторів) ДН ВНЗ III– IV рівнів акредитації та показав, що основна більшість викладачів піднялася на вищий рівень готовності до тьюторської діяльності. За результатами статистичної обробки анкет учасників експерименту констатовано суттєве підвищення параметрів усіх показників рівнів, що вимірювалися.

Дослідження готовності викладачів до тьюторської діяльності у ВНЗ III – IV рівнів акредитації також дає можливість здійснювати ДН в системі неперервної освіти вчителів початкової школи.

Експериментальна технологія підтвердила свою ефективність і наводить на думку продовжувати роботу над удосконаленням професійної компетентності сучасних викладачів педагогічних ВНЗ та поширювати набутий нами досвід.

Література

1. Муковіз О. П. Підготовка викладача до організації дистанційного навчання в системі неперервної освіти вчителів початкової школи / О. П. Муковіз // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2014. – № 6. – С. 26–30.
2. Ягупов В. В. Педагогіка : навчальний посібник / В. В. Ягупов – К. : Либідь, 2002. – 560 с.